

Zpravodaj

Městysse Knínice

9

2023

Městys

Knínice

Nové autobusové zálivy v lokalitě U Nádraží a Na Městečku

Vážení spoluobčané,

čas prázdnin a dovolených utekl jako voda. Počasí uplynulých dvou měsíců bylo chvílemi jako na houpačce, nesnesitelná vedra se střídala s bouřkami. Sklizeň obilovin se díky těmto rozmarům protáhla oproti normálu.

Školákům a školnímu personálu začíná další školní rok. V naší škole se přes prázdniny nepřetržitě pracovalo, což určitě přispěje v tom následujícím školním roce k dalšímu zkvalitnění výuky. Z bytu školníka byly zbudovány dvě krásné nové odborné učebny, které budou vybaveny nejmodernější technikou a pomůckami. Zároveň s učebnami vznikly nové prostory pro kabiny a místnost pro setkávání rodičů s personálem školy. V suterénu byla po loňské opravě kanalizace rekonstruovaná třída družiny. Družina musela být opatřena novými sanačními omítkami a novou provětrávanou podlahou. Kromě pana školníka pracovali ve škole i brigádníci, takže se natíralo, malovalo a na závěr vše uklízelo. Mé poděkování patří všem, kteří se o modernizaci a opravy zasloužili.

Téměř nepřetržitě práce jsou i na budově úřadu. Jak to již při opravách bývá, vždy když se sáhne do staré budovy, přinese to vícepráce. Ne jinak to je u nás. 150 let stará budova úřadu, která byla v minulosti několikrát stavebně upravována, si rekonstrukci zaslouží. Jak jsem zmiňoval na jaře ve zpravodaji, na opravu čerpáme dvě dotace. Po opravě střechy se udělala zámková dlažba ve sklepech, o prázdninách přišla rekonstrukce knihovny, chodby a sociálního zázemí. Pro knihovnu bylo vytvořeno nové WC, na podzim tu bude instalována malá kuchyňka a nové radiátory. Nové WC, sprcha a malá kuchyňka byla vytvořena i pro zaměstnance úřadu v prostoru za obřadní síní. V patře se provádí rekonstrukce sálu a skladu vedle sálu. Dělají se nové stropy a podlahy, vyrábí nový nábytek, nové dveře celého úřadu. Zde jsme se rozhodli restaurovat původní kvalitní dveře, některé vyrábějí nově truhláři. Oprava se díky neustále objevovaným problémům při rekonstrukci protáhne asi do října. Úřední hodiny pro veřejnost omezeny nejsou.

Další stavební akce, která se přes prázdniny dělala, jsou autobusové zálivy Na Městečku. U vlakového nádraží byly zálivy dokončeny v polovině prázdnin, Na Městečku později. Současně s tímto jsem od loňska domluval se Správou a údržbou silnic Jihomoravského kraje i nový povrch hlavní silnice včetně nového vodorovného dopravního značení. O prázdninách došlo ale k posunutí termínu kvůli závodu kol, který jel přes Knínice. Tohle posunutí způsobilo komplikace ve sladění všech akcí, ale nakonec vše dobře dopadlo. Zálivy jsou již zkolaudovány a využívány. Pevně věřím, že se cestujícím z autobusů lépe nastupuje i vystupuje. Opravu hlavní silnice financuje její majitel, tedy Jihomoravský kraj. Bohužel při rekonstrukci neudělal výměnu obrubníků lemuujících silnici a obec nemůže dělat opravy na cizím pozemku, proto zůstaly obrubníky původní. Netrpělivě již čekáme na říjen, kdy bude vyhodnocena naše žádost o dotaci na opravy chodníků a výstavbu nových zálivů na horních zastávkách. Pokud nám bude dotace přidělena, tak se příští rok dokončí poslední, třetí část průtahu Knínic. Do finále nám jde i rekonstrukce mostu u pošty, kde oproti původnímu rozsahu nastaly také problémy, tentokrát s podložím. Nakonec jsme se domluvili s projektantem, dozorem a stavební firmou na odstranění celé horní vrstvy mostu. Tímto zásahem sice bude stavba prodražena asi o 180 tis. Kč, ale prodlouží se životnost mostu i termín další opravy. Oprava mostu bude tedy udělána kvalitně, s novými izolacemi proti solím v zimním období a věříme, že dalších několik desetiletí se nebude muset do mostu investovat.

Ke kapli sv. Floriána bylo instalováno osvětlení, které památku v noci nasvěcuje. Jedná se o přejezdové zemní LED světlo s příkonem 6 W. Zároveň zde byla umístěna infotabule o těchto památkách. Před budovu radnice byl zakoupen nový stojan na jízdní kola. Na Městečku bude během podzimu pak instalovaný i servisní stojan kol s náradím.

Petr Grénar, starosta

Nové odborné učebny

Infotabule u kaple sv. Floriána

Místní poplatky

Vážení občané,

od 1. 1. 2023 je nově stanovena výše místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství **650 Kč/osoba/rok**. Poplatek stanovuje Obecně závazná vyhláška městyse Knínice č. 1/2022 (úplné znění vyhlášky bylo zveřejněno v lednovém zpravodaji). Termín splatnosti poplatku je nejpozději do 30. září 2023.

Pokud chcete platbu uhradit bezhotovostním převodem, můžete tak učinit na bankovní účet městyse vedený u ČSOB, a. s., č. **168554808/0300**. Variabilní symbol uveďte číslo popisné, do poznámky napište Vaše příjmení.

Platby v hotovosti přijímáme v kanceláři Úřadu městyse Knínice v úřední dny:

Pondělí 8.00–12.00, 13.00–17.00 h.

Úterý 8.00–12.00, 13.00–17.00 h.

V kanceláři nelze přijímat platby kartou.

Děkujeme.

Prohlídky komínů

Oznamujeme občanům, kteří mají zájem o prohlídku s revizí komínu, na možnost zajištění této služby. Případní zájemci se mohou nahlásit do středy 4. 10. 2023 do 14 hodin na úřadu městyse, nebo na telefonním čísle 516 465 423 a 774 654 232. Cena za revizi jednoho komínu je 500 Kč. Každý další komín za 100 Kč. Prohlídky budou provedeny panem Vyšehradem z Kninic ve dnech 5.–6. 10. 2023.

Zasedání zastupitelstva městyse

V pondělí 25. 9. 2023 v 18 hodin se koná veřejné zasedání Zastupitelstva městyse Knínice. Program a místo jednání bude zveřejněn na úředních deskách městyse.

Provozní doba Úřadu městyse Knínice

Pondělí – úřední den: 8.00–12.00, 13.00–17.00 h.

Úterý – úřední den: 8:00–12.00, 13.00–17.00 h.

Středa: 8.00–12.00 h. – pouze po tel. domluvě

Čtvrtek: Zavřeno

Pátek: 8.00–12.00 h. – pouze po tel. domluvě

Úterý: 15.00–17.00 h. úřední hodiny starosty a místostarosty na úřadě.
Jiný termín po domluvě se starostou (telefonicky, emailem).

Kontakt: Úřad městyse Knínice, Knínice 107, 679 34, tel.: 516 465 423, mobil: 774 654 232,
matrika mobil: 774 680 229, e-mail: um@mestyskninice.cz

Starosta městyse pan Petr Grénar – mobil: 774 687 332, e-mail: starosta@mestyskninice.cz

U S N E S E N Í

č. 6 ze zasedání Zastupitelstva městyse Knínice konaného dne 26. 6. 2023

v zasedací místnosti úřadu městyse od 18 hodin

Zastupitelstvo městyse bere na vědomí:

Předložené a projednané materiály dle schváleného programu jednání.

Informace uvedené v diskusi.

- 5.2. Závěrečný účet DSO Technické služby Malá Haná za rok 2022, Závěrečný účet DSO Boskovicko za rok 2022 a Závěrečný účet Svazku obcí pro výstavbu rychlostní komunikace R43 za rok 2022.

Zastupitelstvo městyse určuje:

- 2.2. Ověřovatele zápisu Františka Dračku a Tomáše Bohatce.

Zastupitelstvo městyse schvaluje:

- 2.1. Program zasedání zastupitelstva městyse.
- 3.2. Účetní závěrku městyse Knínice za rok 2022.
- 3.3. Účetní závěrku ZŠ a MŠ Knínice, příspěvkové organizace za rok 2022.
- 4.2. Závěrečný účet městyse Knínice za rok 2022 bez výhrad
- 6.2. Znění Smlouvy o zřízení věcného břemene č. PR-001030082487/005-ENGB pro EG.D, a. s., Lidická 36, Brno, na pozemku p.č. 342/1 a 3830/2 v k.ú. Knínice u Boskovic.
- 7.2. Výběr nabídky na veřejnou zakázku Stavební úpravy ZŠ Knínice – pomůcky, ve výši 751 209,92 Kč bez DPH (908 964 Kč vč. DPH), podané firmou MULTIP Moravia, s. r. o., Palackého 1135/27, Nový Jičín.
- 7.3. Výběr nabídky na veřejnou zakázku Stavební úpravy ZŠ Knínice - IT, ve výši 1 910 255 Kč bez DPH (2 311 408,55 Kč vč. DPH), podané firmou Gatema IT a. s., Průmyslová 2503/2, Boskovice.
- 7.4. Výběr nabídky na veřejnou zakázku Oplocení u základní školy Knínice, ve výši 1 094 945,11 Kč bez DPH (1.324.883,58 Kč vč. DPH), podané firmou STAVKOM, spol. s r. o., Nádražní 1332/32, Boskovice.

- 8.2. Záměr prodeje pozemku p.č. 4349/1 o výměře 5332 m² v k.ú. Knínice u Boskovic.
8.3. Záměr prodeje části pozemku p.č. 135/1 o výměře cca 9 m² v k.ú. Knínice u Boskovic.
9.2. Prodej pozemku části a) – ostatní plocha, odděleného od pozemku 2757/13 o výměře 9 m² v k.ú. Knínice u Boskovic, za celkovou prodejní cenu 1 125 Kč. Kupující P. T. a L. T.

Zastupitelstvo městyse ukládá:

- 6.3. Uzavřít Smlouvu o zřízení věcného břemene č. PR-001030082487/005-ENGB s EG.D, a. s. Lidická 36, Brno.
Zodpovídá: starosta. Termín: 30. 6. 2023
- 7.5. Uzavřít smlouvu o dílo s vybranými uchazeči veřejných zakázek firmou MULTIP Moravia, s. r. o., Palackého 1135/27, Nový Jičín, Gatema IT a.s., Průmyslová 2503/2, Boskovice a STAVKOM, spol. s r. o., Nádražní 1332/32, Boskovice.
Zodpovídá: ÚM. Termín: 31. 7. 2023.
- 8.4. Zveřejnit projednané záměry prodeje pozemků na úředních deskách Úřadu městyse Knínice.
- 9.3. Uzavřít kupní smlouvu na prodej pozemku s kupujícími P. T. a L. T.
Zodpovídá: starosta. Termín: do 31. 7. 2023

*František Dračka, Tomáš Bohatec
Petr Gréнар, starosta*

Seznam nedostatečně identifikovatelných vlastníků – VÝZVA

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových vyzývá, podle § 65 odst. 3 zákona č. 256/2013 Sb., katastrální zákon, vlastníky nemovitostí a další oprávněné osoby, kteří nejsou označeni v katastru nemovitostí dostatečně určitě, jak vyžaduje katastrální zákon, aby se přihlásili ke svému vlastnictví uvedené nemovitosti u místně příslušného pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (Masarykovo náměstí 165/16, 682 01 Vyškov).

Seznam nemovitostí, jichž se tato výzva týká, je zveřejněn na webových stránkách Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových www.uzsvm.cz v sekci „Nabídka majetku“, v části „Nedostatečně určitě identifikovaní vlastníci“ a na elektronické úřední desce Úřadu městyse Knínice na www.mestyskninice.cz

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových tímto upozorňuje na skutečnost, že pokud se vlastník nemovité věci nepřihlásí ve lhůtě stanovené v § 1050, odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, **tj. do 31. 12. 2023**, má se za to, že ji opustil. Potom ve smyslu § 1045, odst. 2 tohoto zákona případně opuštěná nemovitá věc do vlastnictví státu.

ODPADY

TDO: úterý 26. 9.

BIO: úterý 5. 9., 19. 9.

PLASTY + PAPÍR: úterý 12. 9.

Nádoby prosíme umístit na sběrná místa den předem, svoz může probíhat již od 6.00 hodin ráno. Upozorňujeme, že nebudou sváženy přistavené pytle. Reklamace svozu p. Hejlová, tel.: 736 682 992.

Provozní doba skládky

9. 9., 23. 9. 8.00–15.00 hodin

Správce pan Zdeněk Bílek, mobil: 774 680 100.

Vždy je nutná předchozí telefonická domluva.

Cena za uložení 1 tuny: zemina 36 Kč vč. DPH, stavební suť 109 Kč vč. DPH.

KNIHOVNA

– z důvodu rekonstrukce **v září uzavřena.**

Provozní doba sběrného dvora

každou třetí sobotu v měsíci (16. 9.)

8.00–11.00 hodin.

Agrospol, a. s. Knínice - Výdej naturálí pšenice

Výdej naturálí pšenice proběhne ve dnech:

Úterý 5. 9. 2023 od 9.00 do 17.00 hodin

Čtvrtek 7. 9. 2023 od 9.00 do 17.00 hodin

Sobota 9. 9. 2023 od 9.00 do 16.00 hodin

na posklizňové lince v areálu střediska Knínice.

V případě zakoupení pytlů bude účtována cena 15 Kč/ks.

Vjezd do areálu střediska Knínice bude ze severo-východního rohu

(od topolů a příjmových košů).

ŠKOLA A ŠKOLKA

Vážení rodiče, milí kolegové, žáci a přátelé školy, skončily prázdniny a s nimi i doba odpočinku a dovolených. Vracíme se do lavic! Chtěla bych všem popřát úspěšné zahájení školního roku a pohodu během celého desetiměsíčního období. Nejmenším dětem přeji školu a školku plnou radostí, zábavného učení, hodně kamarádů. Devátákům přeji do posledního roku jejich docházky klid, pevné nervy a spoustu zážitků, na které budou vzpomínat po celý život. Ať je škola pro nás všechny místem přátelské atmosféry, kam rádi chodíme učit se a pracovat.

Ve škole přivítáme celkem 226 žáků, ve školce 55 dětí. Od září budete ve škole potkávat nové tváře. Na školu nastoupí na I. stupeň paní učitelka Mgr. Michaela Veselá, němčinu bude učit Mgr. Niklas Kültzer, který bude pracovat i jako asistent pedagoga. Na krátký úvazek se do družiny vrátí paní vychovatelka Kristýna Pulcová.

Letošní prázdniny se ve škole hodně pracovalo a opravovalo. Byla vybudována 2 nové učebny z bytu školníka, kde budeme vyučovat dělené hodiny jazyků, matematiky či přírodních věd. Opravili jsme prostory spodní družiny, vymalovali některé třídy, toalety, v 5 učebnách máme nové interaktivní tabule. Na děti čekají nové pomůcky, výzdoba, u prvňáčků nový koberec.

Budu ráda, když se ve škole budete cítit příjemně. Usilujeme o to, aby škola měla blízko nejen k dětem, ale také k rodičům, bývalým žákům a široké veřejnosti. Věřím, že i vy k nám zavítáte a rádi zavzpomínáte na svá školní léta.

Závěrem mi dovoluje poděkovat zřizovateli za jeho vstřícný postoj i finanční podporu, za realizaci stavebních úprav dvou nových tříd i družiny, všem pedagogům za obětavou práci, dále provozním zaměstnancům, kteří zvládli úklid v nelehkých podmínkách i zaměstnancům městyse a brigádníkům za pomoc. Poděkování patří i stavební firmě pana Jedličky a všem, kteří se na přestavbě podíleli. A také vám všem, kteří nám fandíte a pomáháte.

Pohodový školní rok 2023/2024 a pevné zdraví.

Mgr. Jitka Vaňková, ředitelka školy

Organizace školního

Zahájení: **pondělí 4. září 2023** v 7.40 hodin.

První pololetí ukončeno ve **středu 31. ledna 2024**.

Druhé pololetí ukončeno v **pátek 28. června 2024**.

Podzimní prázdniny: **čtvrtek 26. října a pátek 27. října 2023**.

Vánoční prázdniny: **sobota 23. prosince 2023–úterý 2. ledna 2024**.

Vyučování začne ve **středu 3. ledna 2024**.

Pololetní prázdniny případnou na **pátek 2. února 2024**.

Jarní prázdniny: **pondělí 5. února 2024–neděle 11. února 2024**

Velikonoční prázdniny: **čtvrtek 28. března 2024. Pátek 29. března 2024** je tzv. ostatním svátkem.

Hlavní prázdniny: **od soboty 29. června 2024 do pondělí 2. září 2024**.

Třídní schůzky

Třídní schůzky se budou konat ve čtvrtek 7. září 2023.

V době konání třídních schůzek budou ve sborovně školy probíhat volby do školské rady za zákonné zástupce žáků. Bližší informace najdete na webu školy.

SPORT

**ODDÍL TJ
MALÁ HANÁ
KNÍNICE**

Rozpis utkání

OKRESNÍ PŘEBOR MUŽI					
KOLO	DOMÁCÍ	HOSTÉ	TERMÍN	DEN	POZNÁMKA
5.	Knínice	Jedovnice	03.09. v 16:30	Neděle	
6.	Vysočany/Šošůvka	Knínice	10.09. v 16:30	Neděle	
7.	Knínice	Sloup	17.09. v 16:00	Neděle	
8.	Skalice	Knínice	23.09. v 16:00	Sobota	
9.	Knínice	Olešnice	01.10. v 15:30	Neděle	
10.	Lipůvka	Knínice	07.10. v 15:30	Sobota	

OKRESNÍ PŘEBOR STARŠÍ DOROST					
KOLO	DOMÁCÍ	HOSTÉ	TERMÍN	DEN	POZNÁMKA
5.	Knínice	FSA Kras/Ochoz	02.09. v 16:30	Sobota	
3.	Černá Hora	Knínice	05.09. v 17:30	Úterý	
6.	Vysočany/Šošůvka	Knínice	10.09. v 10:15	Neděle	
7.	Knínice	Vir/Štěpánov	16.09. v 16:00	Sobota	
8.	Velké Opatovice	Knínice	24.09. v 13:30	Neděle	
10.	Bukovinka/Račice	Knínice	07.10. v 12:30	Sobota	

OKRESNÍ PŘEBOR STARŠÍ ŽÁCI					
KOLO	DOMÁCÍ	HOSTÉ	TERMÍN	DEN	POZNÁMKA
5.	Knínice	FSA Kras	04.09. v 17:00	Pondělí	
6.	Olomučany	Knínice	10.09. v 14:15	Neděle	
7.	Knínice	Jaroměřice/Jevíčko	17.09. v 10:30	Neděle	
8.	Velké Opatovice	Knínice	14.09. v 16:30	Čtvrtek	
1.	Čebín/Drásov	Knínice	28.09. v 10:30	Čtvrtek	
9.	Knínice	Cetkovice/Letovice	01.10. v 10:30	Neděle	

OKRESNÍ PŘEBOR MLADŠÍ ŽÁCI					
KOLO	DOMÁCÍ	HOSTÉ	TERMÍN	DEN	POZNÁMKA
6.	Vysočany/Šošůvka	Knínice	09.09. v 14:00	Sobota	
2.	Knínice	Boskovice/Letovice	12.09. v 17:00	Úterý	
7.	Knínice	Olomučany „B“	16.09. v 13:30	Sobota	
8.	RDR Akademie „B“	Knínice	24.09. v 10:00	Neděle	
9.	Knínice	Bořitov/Žijeme Hrou „C“	30.09. v 13:00	Sobota	
11.	Knínice	Lipovec/Ostrov	14.10. v 11:30	Sobota	

OKRESNÍ PŘEBOR STARŠÍ PŘÍPRAVKA

KOLO	DOMÁČÍ	HOSTÉ	TERMÍN	DEN	POZNÁMKA
2.	Boskovice/Letovice BU11	Knínice	03.09. v 09:00	Neděle	
2.	Boskovice/Letovice BU10	Knínice	03.09. v 10:30	Neděle	
3.	Knínice	Boskovice/Letovice LU11	09.09. v 10:00	Sobota	
3.	Knínice	Boskovice/Letovice LU10	09.09. v 10:45	Sobota	
4.	Vysočany/Šošůvka „A“	Knínice	15.09. v 17:00	Pátek	
4.	Vysočany/Šošůvka „B“	Knínice	15.09. v 18:00	Pátek	
5.	Knínice	Lipovec/Vilémovice	23.09. v 10:15	Sobota	
5.	Knínice	Vavřinec	23.09. v 09:00	Sobota	
6.	Drnovice	Knínice	28.09. v 11:00	Čtvrtek	
6.	Černá Hora	Knínice	28.09. v 10:00	Čtvrtek	
7.	Knínice	Cetkovice	30.09. v 10:45	Sobota	
7.	Knínice	Bukovinka „C“	30.09. v 10:00	Sobota	
8.	Knínice	Blansko „A“	07.10. v 09:00	Sobota	
8.	Knínice	Blansko „B“	07.10. v 10:15	Sobota	

OKRESNÍ PŘEBOR MLADŠÍ PŘÍPRAVKA

KOLO	DOMÁČÍ	HOSTÉ	TERMÍN	DEN	POZNÁMKA
1.	Knínice	RDR Akademie „DX“	02.09. v 09:00	Sobota	
1.	Knínice	RDR Akademie „DY“	02.09. v 10:15	Sobota	
2.	Boskovice/Letovice BU8	Knínice	10.09. v 09:00	Neděle	
2.	Boskovice/Letovice BU9	Knínice	10.09. v 10:30	Neděle	
3.	Knínice	Adamov	17.09. v 11:00	Neděle	
3.	Knínice	Bukovinka „D“	17.09. v 10:00	Neděle	
4.	Lipovec	Knínice	22.09. v 16:30	Pátek	
4.	Ostrov/Vilémovice	Knínice	29.09. v 17:30	Pátek	
5.	Knínice	Boskovice/Letovice LU8	28.09. v 09:00	Čtvrtek	
5.	Knínice	Boskovice/Letovice LU9	28.09. v 10:15	Čtvrtek	
6.	Knínice	Blansko „A“	30.09. v 10:00	Sobota	
6.	Knínice	Blansko „B“	30.09. v 11:00	Sobota	
7.	FSA Kras „A“	Knínice	07.10. v 09:00	Sobota	
7.	FSA Kras „B“	Knínice	07.10. v 10:00	Sobota	

Odehrané zápasy

OKRESNÍ PŘEBOR MUŽI

KOLO	DOMÁČÍ	HOSTÉ	STAV	POLOČAS	BRANKY
2.	Knínice	Černá Hora	1:1	1:1	Oliva M.
3.	Drnovice	Knínice	5:0	1:0	

Pavel Lajšner

UPLYNULÉ AKCE

Závody horských kol v Knínicích – Pohár Dražanské vrchoviny

Jak ten čas letí... Jako by to bylo včera, když 16. září 2017 jsme zažili premiéru Velké ceny Knínic, na „zbrusu“ nových tratích, jejichž hlavním architektem nebyl nikdo jiný, než Vlastík Odehnal, jedna ze stěžejních postav regionálního bikingu. V sobotu 29. července 2023 už jsme se tedy po sedmé potkali ve „Val di Sole“... Tato přezdívka, si myslím, zcela zaslouženě, tyto technické a náročné tratě provází od samého počátku jejich existence.

Ing. Petr Koudelka

Letní výlet Knínice

V sobotu 19. srpna 2023 jsme se sešli na akci „Letní výlet Knínice 2023“. Letos nám pěkně topilo sluníčko, takže byl začátek vyhlášen na 18. hodinu, ale lidé pomalu přicházeli až za večerního chladku. Pro návštěvníky byly tradičně připraveny speciality z udiřny, grilované makrely a hermelín, točené pivo, víno a další alko i nealko nápoje a dětem byly rozdány křídý, aby se zabavily. Při reprodukované hudbě, kterou nám vybíral Radek Šejnost a skvělém moderování Martina Straky se všichni dobře bavili až do pozdních nočních hodin.

Chci poděkovat všem pořadatelům za dobře odvedenou práci a hlavně návštěvníkům, kteří podporují podobné akce, a pro které se tyto akce dělají. Věřím, že se příští rok zase sejdeme a užijeme si zábavu a společné setkání.

Za sdružení Knínice 1078, z. s., Petr Ševčík

Generační výpověď

aneb Příběh výjimečného človíčka

Milan Nechuta

Učňák (pokračování)

Ve městě za Červeným kopcem viděl kluky, kteří měli krásně opálené nohy.

To jedině jim Pavel Smékal záviděl.

Venkovští kluci měli opálený jen hrudník.

Museli nosit i v létě dlouhé gatě, nejčastěji tepláky, jinak by měli nohy poškrábané od slámy.

Nejhorsí byly fousy ječmene.

Ty kousaly.

I přes tepláky.

Na krásné, rozlehlé náměstí města, kde bylo zemědělské odborné učiliště, se nikdy před tím nepo-
díval.

Tehdy, v padesátých letech minulého století, byl velký rozdíl mezi lidmi z města a z vesnice.

Městští chodili svátečně oblečení i ve všední dny a dělali si legraci z venkovanů a jejich maloha-
näckého nářečí.

Jeden volal: „Mamo, máš bochte?“

A druhý odpovídal: „Nemám, ale péčo na dva pleche.“

Škola byla v zánovní budově na Hybešově ulici.

Třidu našel snadno, byla na chodbě hned vpravo. Žáci právě oznamovali učitelům, že někdo vzkazuje,
že už do školy chodit nebude. Pavla posadili na uvolněné místo. Pavel i zde dával při vyučování
pozor. Trpěl utkvělou představou, že vše, co se naučí, uplatní při svém psaní.

Učňové někdy vyrušovali. Říkalo se, že v druhé třídě hází žáci papírové koule na učitele češtiny,
když se obrátí a píše na tabuli.

V Pavlově třídě nikdo nic neházel, nikdy nezlobil, všichni byli ukáznění.

Na chodbách Pavel slyšel často slůvko „pakárna“.

Tak potichu označovali někteří učňové svoji školu.

Pavel je podezíral, že ani přesně nevědí, co to slovo znamená.

Bylo odvozeno od slova „pako“.

Seš „pako“ byla nadávka.

Pavel, musel od útlého mládí pracovat, hlavně s vidlemi, denně vyhazoval hnůj od koní, prasat
a krav. Vidle držel tak, že levá ruka byla dole, asi v prostředí násady.

Tím se stalo, že levé rameno měl niž než pravé i při chůzi bez vidlí.

Snažil se narovnávat, ale tato vada a kulatá záda mu zůstala.

Lékaři pro to mají výraz skolióza.

Nikdo si nedovolil zlobit na učňovce ani při hodinách chemie.

Učil ji pan prof. Krásenský řečený Suchan, kterého vyhodili z gymnasia, protože chodil do kostela.

Byl zaměstnán v laboratoři na Strojní traktorové stanici, kde dělal rozborů půdy a učil externě na

učňáku, protože tam neměli nikoho, kdo by učil chemii. Naučil je i trojčlenku a to je jedna z mála věcí, které pak Pavluša potřeboval v životě. Pavla měl rád, učil celkem čtyři jeho sourozence.

Pan profesor Krásenský věděl, že se mu odpradávná říká Suchan a vůbec se nezlobil.

Stalo se, že před schůzí rodičovského sdružení otec učně hledal pana profesora Suchana a ptal se, kde by ho našel.

Ptal se pana profesora Krásenského.

„To jsem já,“ říkal pan profesor Krásenský. A nijak to nekomentoval. Byl nad věcí a vůbec mu nevadilo, že mu říkají Suchan.

Byl to skvělý kantor.

Do školy chodili jenom tři dny v týdnu, další tři dny – makalo se i v sobotu – byl odborný výcvik, který prováděl každý ve svém JZD.

Ve škole se učili ve třídě v pondělí a v úterý.

Ve středu měli praktické vyučování, které vedl velice ambiciózní Soudruh.

Byl to původně traktorista, říkalo se, že pochází z Čeladné.

Začínal od píky, pracoval na strojní traktorové stanici a oral pole i u Pavlovy rodné vesnice, postupně se během mnoha let vypracoval z vychovatele na mistra odborného výcviku, pak vystudoval dálkově vysokou školu zemědělskou, dotáhl to až na ředitele zemědělského odborného učiliště.

Pavla měl rád, protože jako jediný z celé třídy uměl hnojiva.

Soudruh měl ohromnou afinitu ke stavbám.

Pavla a jeho spoluučně vozil ve středu na Benešov a tam celé dny pomáhali stavět kravín.

Stavbám se věnoval hlavně, když se stal ředitelem.

Později, po r. 1980 vybudoval největší zemědělské odborné učiliště v republice.

Lidé si lámali hlavu, jak na ty stavby sehnal peníze.

Říkalo se, že měl velmi jednoduchou, ale účinnou fintu.

Zajel na Ministerstvo zemědělství, které sídlí v budově, která byla jako ministerská pro úředníky postavena, tudíž má dlouhé chodby.

Až na konci chodby je kancelář ředitele odboru.

Mazaný ředitel prošel chodbu a na vitzce na dveřích zjistil jméno, jenom jméno, ne příjmení ředitele, aniž do jeho kanclíku vstoupil.

Musel vždy se přesvědčit, jak se soudruh ředitel odboru jmenuje, protože je měnili velice často.

Pak šel do kanceláře úplně na kraji chodby, tam úředníkovi přednesl svůj požadavek a nakonec řekl: „Vyřid'te to rychle, já to mám s Mirkem, to je spolužák, domluveny.“

Takhle mu to fungovalo pár let a vybudoval obrovské zemědělské učiliště.

Učeň Pavel pracoval ve čtvrtek, v pátek a v sobotu, s různými obyvateli rodné vesnice. V zimě často dělal košťata z březových větviček a násady na lopaty, vidle, sekery a krumpáče se strécem, který si rád vymýšlel.

„Zase sem měl tak velkou řepu, že sem jo mosel sekat. Neprolezla rampóchem,“ říkal skoro každý den. Ve sklepě nebyla žádná řepa, natož posekaná. Stréc byl první člověk, na něhož se Pavluša troufl a dovolil si s ním diskutovat.

„Deš sem bel v Rusko, tak tam bela taková zema, že deš sem si flusl na zem, tak dež to doletělo k zemi, tak to pěkně zazvonilo, jaké z toho bel střechél.“

To mu Pavel žral.

Mistr mu rval další klíny do hlavy.

„Jedno sme na Sibíři přešle do dědine a tam ledi spávale tak, že si voblikle hazóre, dale pod věšák stolečko, velezle na ňo, pověsele se za pótko, kople do stolečke a tak pověšeni spale.“

„Ale strěčko“ dovolil si pípnout Pavel „jak pak se pak ráno dostale dolu, deš tam neměle stolečko?“
Ale na stréce byl krátký.

„To já oš nevím, v noce bel šturm a me sme mosele hotikat rychlo dál.“

„Já sem bel až ho Kaspickyho moře,“ holedbal se dál. „Tam sem měl dobré kšeft, vozal sem s velblódem vodo. Špatny to belo jenom, kdeš sem jel prvně. Hospodář mně řekl, velblód zná cestu, nech ho jit a nebi ho. Sedl sem si na káro na maló léto a velblód pomale šil, trvalo to dlóho, možná 20 kilometru než zahról ke stodince. Načepoval sem plné sud, he léto, hotrhl sem haloz a škrábl velblóda abe šil. To sem neměl dělat. V to chvalo sem měl plný hobo a celé vobličej vod smradlavé polivke.“

Von ta sviňa na mě ze zadko chrstl. Začal sem ho řezat, ale at' sem bil, jak bil, von zapichl nohe a nehnoł se.

Šil sem to dálko pěške sám na zpátek v tem hroznym vedro.

Povídám hospodárovi: „Velblód nechce jit.“

„Tes ho bil.“

„Nebil.“

„Nepovídá. Bils ho. Běž pěkně nazpátek, klekni před ně, vodpros ho a von pude.“

Tak sem zase mosel jit pěške tó dálko nazpátek, kleknót před tó chlopató potvoro a pak teprv šil.“

Často také Pavel pracoval v dílně, která byla na dvoře v takzvané Šimkově hospodě.

Tam kraloval strěček Formanu.

Trásly se mu ruce, ale dokázal opravit, co bylo potřeba a dokonce nakul i „náklady“, ostří k pluhům.

Na jaře Pavel dědinu nepoznával.

Úpadek mravů a morálky všeobecně byl příliš patrný.

Lidé nadávali na všechno, objevila se životní filozofie vyjádřena slovy: „To není život pro střizlivýho člověka.“

Stručněji: „Hamba vystřízlivět.“

Lidé dělali víno z kde čeho, strýc Kučera z pampelišek. Trhal jim krásné žlutoučké hlavičky a proměňoval je v ohnivou vodu.

Pavlovi dal vždycky, když mu něco pomáhal, hořčičnou sklenici toho utrejchu a ten pak sotva dolezl domů.

Slivovice a lavorovice se páčila naveliko. Analogie sovětských poměrů.

Chlapi, kteří toho pili hodně, začali po čase nosit hlavu na stranu. Prý v tom bylo hodně metylalkoholu. A také mňíh viděli.

Lidi popuzovalo i tak mírumilovné heslo jako: „Sovětské pivovary, náš vzor.“

Otec Smékal pil jen jednu štamprli ráno.

Dělal to už jeho otec a v rodině se tradovalo, že takové pití je pro chlapa po šedesátce zdravé.

Že spálí červa.

Při životě ho držela Svobodná Evropa, Hlas Ameriky a Volá Londýn. Vysílání bylo maximálně rušené, musel dávat na rádio ucho, aby něco slyšel.

Tehdy se denně opakovala hesla: „Kdo nekrade, okrádá rodinu“ a „Pracuj a příkrádej“.

Smékalovi, kteří se báli faráře, Pána Boha, soudruhů a skoro všeho, nekradli. Ani šrot. Proto také byli nejmichdší z celé dědiny.

Byla bída.

Pouze 5 Kčs na pracovní jednotku.

Starý Smékal dřel od rána do večera, vozil krmení, tři fůry dopoledne, tři fůry odpoledne, ručně naložit, složit, v pátek i ve svátek.

To byla nejlíp placená práce. Měl dvě pracovní jednotky.

Stejně jako předseda družstva. Za pracovní jednotku se vyplácelo 5 Kč. Slovy pět korun. Tak to soudruzi rozhodli.

To stačilo na chleba a mouku.

Kdyby neměli slepice, husy, králíky, záhumenkovou krávu a holoubata, umřeli by hladem.

Otec dostal tu práci proto, že měl nejvíc dětí.

Všichni prorokovali, že je střízlík a že tu dřinu stejně dlouho nevydrží.

Vydržel do 66 let. Pak u něj zjistili tuberkulózu a musel do sanatoria.

Komunistů se všichni báli a tak jen mezi nejlepšími přáteli se říkali následující hlášky:

„Víš, jak se řekne maďarsky komunista?“

„Nevím.“

„Kuleváloš.“

„A víš, jak se řekne maďarsky Ústřední výbor KSČ?“

„Nevím.“

„Kuleváloš hangár.“

Pavel už měl pevně nasazenou uzdu.

Držel hubu a krok.

Jedinou jeho radostí bylo psaní.

Byl ve stodole každou volnou chvíli.

Míň už ho bavilo to po sobě číst. Čtení mu tak velkou úlevu nepřinášelo.

To se naučil až později. Teprve nedávno zjistil, že číst a čistit text je z psaní možná nejdůležitější.

Ale čtení a úpravy textů ho stálo mnoho přemáhání.

Byl to pro Pavla velice těžký boj.

Bojuje sám se sebou stále.

Vymýšlel pohádky o různých zvířatech. Nejlépe mu šlo psaní o zajících. Říkal si, že je to tím, že musí krmit králíky. Hrál si s nimi málokdy.

Nehladil je nikdy.

Nemít slepice a králíky a brambory, asi by bývali pomřeli hladem. Po založení družstva, v dobách radostného budování socialismu.

Lidé se v JZD moc nadřeli.

Krásný případ je kukuřice.

Soudruzi rozhodli, že družstevníci budou pěstovat kukuřici na zelené krmení a na siláž, i když se na Malé Hané nikdy před tím nepěstovala a nebyly stroje na její setí a sklizeň.

Samochodné rezačky se začaly vyrábět až mnohem později, takže se kukuřice sklízela tak, že ji sekli obyčejným žacíím strojem taženým koňmi.

Pak dvoumetrové rostliny ručně, jinak to nešlo, nakládali na žebříňáky a vozili do stájí.

A tam silné stvoly rostlin kukuřice zase ručně skládali.

Říkalo se, že je to práce pro vraha. Za trest.

Ale každá pořádná dědina měla vynikajícího pytláka.

V Pavlově rodišti to byl stréc Vondru. „Pracoval“ v takovém utajení, že nikdo nevěděl, jak to vlastně dělá, nikdo do dneška neví, jestli měl flintu, nebo ne.

Jisté je, že jeho specialitou byl lov zajíců.

Lidé si mezi sebou povídali, že zajáci ve dne spí a v noci se pasou, a že stréc má dobré voči a když jede s koňmi, vidí z vozu, kde zajíc leží.

Zajáci že se koní nebojí, stréc zajede co nejbliž a pak zajíce trefí kamenem, nebo železným svorníkem, nebo něčím jiným těžkým.

Ale všichni hned dodávali, že to je jenom jeden způsobů polního pychu, který stréc používá.

Nikdo nikdy stréce Vondroviho neprozradil a stréc nikdy nebyl za pytlacení trestán.

Ten černý sešit, to byla Pavlíčkova vrbička. To byla jeho záchranná brzda.

Jednoho dne v březnu byl sám doma, rodiče i s nejmladšími byli na družstevním a on měl po příchodu ze školy za úkol vyházet hnůj od družstevních jalovic, které teď trůnily v jejich chlévě.

Přišla učitelka, na níž měl největší podezření, že zorganizovala jeho přesun na Zouvák. Došly jí brambory a chtěla koupit.

Pavel se rozhodl, že jí ušetří morální facku a dal jí dvě ohromné tašky „bakoli“ zadarmo. Celá šťastná chytla Pavla za ruku a žádala ho, aby řekl rodičům, že ona za to nemůže, že musel na učňák, ona za něj statečně bojovala, ale byla chudinka sama.

„Jen si všichni musíte uvědomit, co jsem pro tebe riskovala.

„Riskovala jsem existenci.“

Pavel při jejích slovech cítil, že učitelka kecá.

Jen si pak zapsal: „Učitelka je mrcha falešná.“

Každý je jinak hloupý.

Pavel od té doby má trauma.

Pořád musí na učitelku, která je dávno zvěčnělá, myslet.

Ted' už ví, jak to tehdy bylo.

Přišel příkaz z Okresního výboru Komunistické strany Československa, že tolik a tolik žáků musí jít na zemědělské odborné učiliště.

Učitelé poslechli, s tím se nedalo nic dělat.

Pavel rodičům nic neřekl a ani s tím výchovným políčkem to nevyšlo.

Chodila pak ke Sméalům pořád pro něco, nejčastěji pro jablka a pro vajčka.

Tehdy učitelé dostávali i jitrnice a jelita ze zabijačky zadarmo.

To byla zavedená tradice, že sebechudší občané po zabijačce posílali učitelům „ochutnat“.

Pavel napsal: „Učitelka neví, že nejsem tak hloupý, jak vypadám.“

Kdykoli ji Pavlík viděl, viděl čertici.

Opět se mýlil.

Byla to jen vystrašená, stará paní.

Takových pak poznal v životě hodně.

Asi nejhorší je paní Chocholoušková z Jižního města v Praze.

Uvědomil si, že se neumí bránit, že je to jeho velká chyba, ale nedokázal s tím nic udělat. Nedokázal a dodnes neumí říct lidem pravdu do očí.

Nutno podotknout, že pan Ing. Pavel Smékal mně při vyprávění často něco opakoval a líčil události úplně stejnými slovy.

Snažil se i o osobitý humor.

Mnohokrát mi řekl: Generační výpověď by nebyla úplná, kdyby tam nebylo sdělení o panu MUDr. Mikulovi ze Šebetova.

Byl to starý pan doktor, který nepoužíval fonendoskop a plíce všech poslouchal přiložením ucha na hrudník. Čím byl starší, tím méně se holil a jeho strniště strašlivě lechtalo. Mluvil hezky, ale špatně vyslovoval r a každému říkal ‚Ferrdo‘. Ať to byl kluk, nebo děvče, chlap, nebo žena.“

Lidé mu za dobré služby nedávali peníze, peněz bylo velmi málo, ale špendýrovali mu maso a tak se stávalo, že pan doktor, vepřového dobytka nemaje, několikrát za rok udil.

V ten den, před začátkem ordinace, nakoukl do čekárny a nejbližšímu pacientovi řekl:

„Ferrdo, já dnes u pana Veselého udím. Skoč mi tam pro uzené žebírko. Víš, uzené žebírko já mám moc rád.“

Oslovený okamžitě vyrazil a žádané přinesl.

Kolem roku 1960 se začali i kolem Pavlovy rodné vesnice podle sovětského vzoru sázet větrolamy.

Měly tři patra.

Dole keře.

Pak středně vysoké stromy.

A nejvyšší patro tvořily topoly.

Větrolamy vyrostly, ale po letech bylo jasné, že nemají v údolí nazývaném Malá Haná význam, že nejsou potřeba.

A tak je, stejně jako mnoho jiných věcí zase zrušily.

V JZD měli v r. 1960 jen tři kolové traktory a jeden pásový.

Nemohli, nestačili obdělávat všechna pole.

Vypomáhat jezdili traktoristé z STS. Ze Státní traktorové stanice.

Ti si připisovali hektary. To je u některých prací snadné.

Těžko lze poznat, zda pole bylo uvláčeno jednou, nebo dvakrát.

Tvrdili, že výplatu dělá ostrá tužka a někdy skrytě, často veřejně, se pošklebovali těm, kteří psali poctivě a pak skoro žádné peníze nebrali.

Funkcionáři družstva to neměli snadné. Byli to také bývalí sedláci.

Všichni se museli rychle přizpůsobovat jinému způsobu hospodaření.

Za vesnicí stavěli středisko, jako první byl postaven kravín pro sto dojnic.

Jeden z funkcionářů byl ranař. Ráno vyhnal všechny družstevníky na pole a šel si domů třeba řezat dříví, nebo bít, nebo dělat jinou práci.

To dělali funkcionáři často.

Zašili se, nebyli k nalezení a chudáci družstevníci museli všechny problémy řešit sami.

...Pokračování příště.

Knihu Generační výpověď můžete zakoupit v místní knihovně, nebo v Knihkupectví Tomáše Špidlíka v Boskovicích.

K LESU PATŘÍ TICHO

Nechovejte se hlučně
a neplašte zvěř.

MYSLIVCI PRO PŘÍRODU
www.cmmj.cz

PROJEKT PODPORUJE
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Městys Knínice srdečně zve všechny naše občany na

SPOLEČENSKÉ SETKÁNÍ SE SENIORY

v sobotu 7. října 2023

od 15.00 hodin v kulturním domě v Knínicích.

VYSTAVENY BUDOU FOTOGRAFIE A KRONIKY MĚSTYSE KNÍNICE.

VÝSTAVA O VČELAŘENÍ

historie, malá výstavka knih a pomůcek pro včelaření, ochutnávka včelích produktů,
možnost zakoupení medu a medoviny

*Zveme všechny bez rozdílu věku také na kulturní program
od 16:00 hodin, ve kterém vystoupí*

Děti ze Základní a mateřské školy Knínice

Aerobic – dívky ze Sebranic

Kouzelník Michal Ondřej

**Malohanácký vypravěč pan Milan Nechuta
s krojovaným a hudebním doprovodem**

Akce je určena pro všechny bez rozdílu věku. Pro naše seniory bude připraveno pohoštění zdarma.

Pro zájemce z Knínic zajistíme odvoz tam i zpět (dohoda na tel. č.: 774 654 232).

Vstup zdarma. Těšíme se na Vaši účast.

Vydal Úřad městyse Knínice 107, PSČ: 679 34, IČO 00280330.

Email: um@mestyskninice.cz, telefon: 516 465 423, 774 654 232, www.mestyskninice.cz.

Vydání povoleno pod č. MK ČR E 21476. **Uzávěrka příštího čísla je 25. 9. 2023.**

Číslo 9/2023, 119. vydání, 11. ročník. Vychází 12x ročně. Náklad 400 ks, Zdarma. V Knínicích dne 31. 8. 2023.

Použité fotografie – Adam Jedlička, Marek Hrdý, archiv Úřadu městyse, ZŠ a MŠ.